

Analytiikkajaosto

Oppimisanalytiikan jaosto

Yhteiskunnan digitalisoitumisen myötä tietojärjestelmiin kertyy valtavia määriä dataa, jota voidaan hyödyntää erilaisten ilmiöiden ymmärtämiseen ja toiminnan kehittämiseen. Koulutussektorilla aihe on ajankohtainen, sillä oppiminen tapahtuu yhä enenevästi digitaalisen sisällön ja verkossa tapahtuvan vuorovaikutuksen avulla. Tässä yhteydessä tallentuvaa dataa voidaan käyttää muun muassa oppimisen parempaan itsesäätelyyn, opetuksen järjestämiseen, oppimateriaalien kehittämiseen ja oppimisen tutkimukseen - niin paikallisella kuin kansallisella ja globaalillakin tasolla.

Oppimisprosessiin liittyvän datan keräämistä, käsittelyä ja hyödyntämistä kutsutaan *oppimisanalytiikaksi (Learning Analytics)*. Muita aihepiiriin läheisesti liittyviä käsitteitä ovat *Educational data mining* sekä *Academic Analytics*, joista ensimmäinen painottuu analyyseissä käytettäviin tilastollisiin ja teknisiin instrumentteihin ja jälkimmäinen koulutustoiminnan analysointiin koulutusorganisaatioiden tasolla tyypillisesti opiskelijarekisteridataan perustuen ja toisaalta myös koulutusjärjestelmien tasolla. Käsitteille ei ole vielä vakiintuneita suomenkielisiä vastineita, mutta tässä yhteydessä ehdotetaan käytettäväksi käsitteitä *oppimistoiminnan analytiikka* sekä *koulutustoiminnan analytiikka*.

Jotta oppimis- ja koulutusanalytiikkaa tuottavien tietojärjestelmien yhteentoimivuus ja tietosisältöjen yhteismitallisuus voidaan varmistaa, vaaditaan valtakunnallista yhteistyötä. Yhdenmukainen tieto vaatii yhteisesti käytettyjä tietomäärittäjä- ja käsitteiden yhdenmukaisuutta.

Oppimis- ja koulutustoiminnan analytiikan yhtenä haasteena on siihen liittyvät yksityisyydensuojan periaatteet ja henkilötietojen käsittelyä koskeva lainsäädäntö: minkälaisista dataa oppimisesta saa kerätä, millaisilla ehdoilla ja mihin tarkoitukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut koulutuksen ja tutkimuksen tietojen yhteismitallisuuden sekä tietojärjestelmien yhteentoimivuuden varmistamiseksi tietovirta- ja sanastotyön koordinaatioryhmän. Tietovirta- ja sanastotyön koordinaatioryhmälle on annettu valtuudet perustaa jaostoja, joihin se voi kutsua jäseniksi myös ryhmään kuulumattomia. Koordinaatioryhmä perustaa oppimisanalytiikan jaoston valtakunnalliseksi yhteistyöelimeksi, jonka tehtävät on kuvattu alla.

Tehtävät

Jaoston tehtävänä on

1. toimia eri toimijoiden yhteistyöryhmänä opetus- ja kulttuuriministeriön tutkimuksen ja koulutuksen toimialan keskusteluissa oppimisanalytiikan osalta
2. edistää yhteentoimivuutta oppimisanalytiikassa ja
3. seurata ja ennakoita oppimisanalytiikkaan liittyvää lainsäädäntöä.

Kokoonpano

Tietovirta- ja sanastotyön koordinaatioryhmä kutsuu jaoston jäseniksi

- Tomi Kytölä, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (puheenjohtaja)
- Tero Huttunen, kehittämisspäällikkö, opetus- ja kulttuuriministeriö (I varapuheenjohtaja)
- Ilmari Hyvönen, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (II varapuheenjohtaja)
- Jonna Korhonen, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Juho Helminen, opetusneuvos, Opetushallitus
- Sami Mäkinen, IT-arkkitehti, Opetushallitus
- Elina Harjunen, arviointineuvos, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
- Jukka Marjanen, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
- Harri Ketamo, tutkija, Satakunnan ammattikorkeakoulu
- Mikko-Jussi Laakso, dosentti, Turun yliopisto
- Ari Korhonen, vanhempi yliopistonlehtori, Aalto-yliopisto
- Arto Hellas, vanhempi yliopistonlehtori, Aalto-yliopisto
- Petri Ihantola, apulaisprofessori, Helsingin yliopisto
- Hanni Muukkonen, professori, Oulun yliopisto
- *Timo Väliharju, toiminnanjohtaja, COSS*
- Kaisa Honkonen, toiminnanjohtaja, Suomen eOppimiskeskus ry
- Topi Litmanen, asiakasratkaisupäällikkö, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy (sihteeri)

Hallinnolliset asiat

Oppimisanalytiikan jaoston toimikausi on 24.3.2017–31.12.2019.

Jaosto voi kutsua omiin kokouksiinsa asiantuntijoita. Jaostoa voidaan tarvittaessa täydentää ja kokoonpanoa tarkistaa jaoston toimikauden aikana.

Tietovirta- ja sanastotyön koordinaatioryhmän ja sen jaostojen työ tehdään virkatyönä eikä jäsenille makseta kokouspalkkioita eikä korvauksia kokousmatkoista aiheutuvista kuluista.

Ajankohtaista

Kokoukset syksyllä 2020:

- 2.9 klo 14-16
- 26.10 klo 10-12
- 23.11 klo 9.30-11.30
- 7.12 klo 9-11

Muut tapahtumat:

Webinaarit:

APOA Webinaarisarja

- ke 23.9. Opintojakson suunnittelu oppimisanalytiikan näkökulmasta
- to 8.10. Osaamisen kehittämisen arviointi datan avulla
- ke 21.10. Rajapinta, tietosuoja ja integraatiot
- to 5.11. Datan visualisointi
- ke 18.11. Oppimislustat ja analytiikka
- to 3.12. Examinenttiyhteenveto opettajan työvälineenä

Älyoppi webinaarisarja

- 25.9. Soveltavan fysiikan osahanke
- 9.10. STACK-järjestelmä ja Abacus-projekti
- 23.10. Tietotekniikan osahankkeen yleisesittely
- 6.11. Stackin tilalliset tehtävät
- 20.11. Matematiikan osahankkeen yleiskuvaus
- 4.12. TIM-järjestelmä
- 11.12. Plussa-järjestelmä

Julkaisut:

<http://minedu.fi/tietosuojaopas>

Yhteystiedot

Puheenjohtajisto

pj Tomi Kytölä, at minedu.fi,
029 533 0293

I vpj Tero Huttunen, at minedu.fi,
029 533 0219

II vpj Ilmari Hyvönen, at minedu.fi,
029 533 0117

Sihteeri

Topi Litmanen, at csc.fi,
050 3779890

Ryhmän sähköpostilista

analytiikkajaosto at postit.csc.fi

Jaoston sihteeristön toimintaa voidaan tietovirta- ja sanastotyön koordinaatioryhmän päätöksellä käyttää opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy:n välisessä Vipunen-sopimuksessa tietovirta- ja sanastotyön koordinaatioryhmälle osoitettuja resursseja.